

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOWIE
z dnia grudnia 2014 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wołów na rok 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.; Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.; Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.; Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) **Rada Miejska w Wołowie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wołów na rok 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Wołów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zatwierdzono pod
względem prawnym

ADWOKAT

Marek Kotodziejczak

Uzasadnienie

do uchwały nr Rady Miejskiej w Wołowie
z dnia 2015 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wołów na rok 2015

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.; Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.; Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) do zadań własnych gmin należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Ww. ustawy wymieniają szczegółowe zadania, których realizacja powinna być prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, uchwalanego przez Radę Miejską. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy dotyczące uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, a także wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Środowiskiem podstawowym, w którym powinny być prowadzone działania zapobiegające powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami jest gmina. Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wołów powinno przyczynić się do skutecznego wdrażania działań profilaktycznych i leczniczych, a co za tym idzie do złagodzenia problemów spowodowanych używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Wołów. Na realizację zadań przeznaczone są środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Zatwierdzono pod
względem prawnym

Sporządziła:
Anna Mądrzycka

ADWOKAT

Marcin Kołodziejczak

Załącznik do uchwały nr

Rady Miejskiej w Wołowie z dnia

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
UZALEŻNIEŃ DLA GMINY WOŁÓW
NA ROK 2015**

Opracowała Anna Mądrzycka

Wołów, grudzień 2014 r.

Dział I – Wstęp.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, zwany dalej Programem, adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Wołów, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych (dot. uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych), członków ich rodzin, osób zagrożonych uzależnieniem oraz osób zajmujących się zawodowo problemami uzależnień. Realizatorem Programu, zgodnie z postanowieniami wynikającymi z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jest Urząd Miejski w Wołowie. Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołów na lata 2008 – 2015, Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016 oraz Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, umożliwia realizację zadań własnych gminy, polegających na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4¹ ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) a także działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii (art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy i narkotykowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, szkoleniowej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

Zatwierdzono pod
względem prawnym

- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje także dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Ponadto, ustawa wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, określa podstawy leczenia odwykowego. Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są organy administracji rządowej, samorządowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

Dział II – Główne Cele Programu.

- 1) prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy,
- 2) prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do szerokich kręgów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
- 3) udzielanie pomocy i wsparcia młodzieży zagrożonej podejmowaniem zachowań ryzykownych, związanych z używaniem substancji uzależniających,
- 4) kreowanie właściwych postaw społecznych poprzez promowanie zdrowego, wolnego od substancji uzależniających stylu życia,
- 5) ograniczenie zaburzeń w funkcjonowaniu rodzin dotkniętych problemami uzależnień,
- 6) podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie ilości przypadków naruszeń prawa ustanowionego w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii,

Zatwierdzono pod
względem prawnym

ADWOKAT

Marek Kotodziejczak

- 7) współdziałanie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień oraz problemów przemocy domowej,
- 8) zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinach, w których występują uzależnienia,
- 9) poprawa sytuacji psychospołecznej osób współuzależnionych.

Dział III – Diagnoza.

1. Problemy dotyczące używania alkoholu na obszarze RP.

Zarówno w skali całego kraju, jak i w Gminie Wołów, poważnym problemem społecznym są zjawiska związane nie tylko z chorobą alkoholową, ale również ze społecznym używaniem alkoholu. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny i picie społeczne destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, jest źródłem problemów i przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Zjawisko przemocy jest silnie skorelowane z alkoholem – bardzo często w chwili popełnienia czynu przemocy wobec najbliższych sprawcy są pod wpływem alkoholu.

Ogólnopolskie badania CBOS pokazują, że jedną z barier utrudniających wydostanie się z biedy jest alkoholizm. W 2004 roku zajmował on 4 miejsce pod względem liczby wskazań, mimo że na przestrzeni ostatnich lat wskaźnik ten sukcesywnie maleje (z 39% w 1999 roku do 31% w 2004 roku).

2. Problemy dotyczące używania substancji psychoaktywnych na obszarze Gminy Wołów.

W listopadzie i grudniu 2013 r. wrocławska Korporacja Badawcza Pretendent na zlecenie Urzędu Miejskiego w Wołowie, zrealizowała badanie dotyczące diagnozy uzależnień wśród dorosłych mieszkańców Gminy Wołów. Do głównych celów badania należało określenie skali i przyczyn korzystania z substancji psychoaktywnych oraz obecności przemocy wśród przedstawicieli różnych grup wiekowych na terenie Gminy Wołów. Badanie zostało przeprowadzone na próbie 301 dorosłych mieszkańców naszej Gminy. Wśród respondentów znalazły się 154 kobiety i 157 mężczyzn, a 35% badanych to emeryci

Zatwierdzone Wywiady z mieszkańcami Gminy przeprowadzono metodą CATI (od ang. *Computer Assisted Telephone Interviewing*). Jest to technika stosowana przy realizacji badań

ilościowych, polegająca na prowadzeniu wywiadów telefonicznych z wykorzystaniem komputera. Technika CATI zapewnia respondentom poczucie anonimowości. Zapis wyników badania jest możliwy dzięki połączeniu telefonów ankieterów z komputerami za pomocą centrali telefonicznej. Badano:

- 1) problem uzależnienia osób dorosłych od alkoholu w kontekście występowania innych uzależnień,
- 2) skutki stosowania substancji uzależniających,
- 3) nastawienia do stosowania substancji uzależniających,
- 4) świadomość na temat przemocy wśród osób dorosłych,
- 5) występowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz w otoczeniu (np. w dalszej rodzinie, wśród sąsiadów),
- 6) przyczyny przemocy,
- 7) rodzaj występującej przemocy,
- 8) charakterystykę ofiar/-y oraz sprawców/-y przemocy,
- 9) okoliczności, w których dochodzi do przemocy w rodzinie,
- 10) podejmowanie interwencji w przypadku występowania przemocy w rodzinie – w swoim otoczeniu,
- 11) wiedzę na temat możliwości uzyskania pomocy w przypadku przemocy w rodzinie (w tym działania mające na celu zapobieganie powtarzaniu się tego zjawiska),
- 12) występowanie i obraz zjawiska przemocy w gospodarstwie domowym, w którym zamieszkuje lub zamieszkiwał respondent.

Respondenci sporadycznie spożywają napoje alkoholowe, stosunkowo najwięcej i najczęściej piją mężczyźni i osoby przed 35 rokiem życia. Najbardziej preferowanym miejscem do spożywania alkoholu jest własny dom respondenta lub dom jego znajomych. Spożywanie alkoholu w pubach i restauracjach, a także po pracy z kolegami jest dużo popularniejsze wśród osób przed 35 rokiem życia, niż u pozostałych osób. Najczęściej respondenci piją alkohol z okazji uroczystości takich jak urodziny, imieniny, sylwester itp. (zwłaszcza osoby w wieku powyżej 55 lat) oraz z okazji spotkań towarzyskich (zwłaszcza osoby w wieku od 18 do 34 lat). Kobiety najczęściej piją wino, a mężczyźni piwo. Wódka jest trzecim w kolejności trunkiem, który wybierają ankietowani. Do powodów sięgania po alkohol najczęściej wymienia się powody towarzyskie, chęć dobrej zabawy, poprawy humoru, a także smak trunków. Zdecydowana większość respondentów nie doświadcza przykrych skutków picia alkoholu – ani fizycznych, ani psychicznych. Picie nie wpływa też na ich kontakty społeczne. 52% respondentów spotkało się z przemocą czynioną po alkoholu –

Zatwierdzono pod
względem prawnym

częściej w sąsiedztwie lub w otoczeniu znajomych, rzadziej w rodzinie. 81% respondentów uważa, że ograniczenie sprzedaży alkoholu nie wpłynęłoby na jego spożywanie. Sporadyczna jazda pod wpływem alkoholu zdarza się 3 procentom osób badanych. Najczęściej są to osoby w wieku 35-54 lat.

Tylko 27% respondentów pali papierosy. Największy odsetek palaczy znajduje się w grupie wiekowej 18-34 lat. Spośród palących 67% przyznaje, że robi to nałogowo.

Zaopatrywanie się w alkohol i papierosy z nielegalnych źródeł jest zjawiskiem marginalnym, deklaruje to około 4% badanych.

Spośród respondentów, 97% nie kupiłoby niepełnoletniej osobie alkoholu, ani papierosów. Za to około 70% było świadkami kupowania alkoholu, bądź papierosów przez osoby niepełnoletnie. Niewielka część z nich zareagowała w tej sytuacji, upominając sprzedawcę lub nieletniego. Zdecydowanie częściej robiły to kobiety, niż mężczyźni.

Nieco ponad 3% respondentów odpowiedziało, że zdarza im się zażywać narkotyki. Zazwyczaj zaopatrują się oni u znajomych, bądź na dyskotekach, albo są częstowani. Najczęściej respondenci zażywali marihuanę, bądź haszysz. Narkotyki głównie zażywane są dla relaksu, dobrej zabawy. Większość respondentów nie odczuwa negatywnych fizycznych skutków zażywania substancji odurzających, a jednocześnie przyznaje się do psychicznych objawów takich jak agresja, smutek, utrata kontaktu z rzeczywistością, 9 z 11 zażywających narkotyki uznaje, że nie wpływa to na ich kontakty z otoczeniem.

O narkotycznych substancjach, zwanych dopalaczami słyszało 92% respondentów, natomiast tylko 4 osoby kiedykolwiek ich próbowały. W niektórych przypadkach zażywanie dopalaczy wywołało negatywne odczucia fizyczne i psychiczne oraz konflikty z rodziną i problemy w pracy.

Większość respondentów opowiada się za karaniem za posiadanie narkotyków i dopalaczy, jednak młodszy badani nie są co do tego tak licznie przekonani jak starsi.

Mieszkańcy Gminy Wołów najbardziej sprzeciwiają się zażywaniu dopalaczy i narkotyków, a w mniejszym stopniu papierosów. Można stwierdzić, że kobiety są bardziej rygorystyczne, jeśli chodzi o podejście do używek niż mężczyźni. Większy odsetek kobiet niż mężczyzn występuje przeciwko zażywaniu używek, zaś mężczyźni częściej są zdania, że jest to w porządku, o ile zachowa się niezbędny umiar.

Informacje o negatywnych skutkach zażywania używek respondenci najczęściej czerpią z telewizji, prasy i internetu. W przypadku pojawienia się problemu z uzależnieniem, najczęściej respondentów zwróciłoby się po pomoc do specjalisty ds. uzależnień albo rodziny.

Zatwierdzono pod
względem prawnym

ADWOKAT

Marcin Kołodziejczak

Z przeprowadzonych badań wynika, że typowy mieszkaniec Gminy Wołów:

- 1) sporadycznie pije alkohol i rzadko się upija,
- 2) najchętniej pije w swoim domu,
- 3) najczęściej pije z powodu uroczystości,
- 4) najchętniej sięga po wino lub piwo,
- 5) nie pali papierosów,
- 6) nie kupiłby nieletniemu alkoholu ani papierosów,
- 7) jest za tym, aby karać za posiadanie narkotyków i dopalaczy.

Równolegle do diagnozowania dorosłych mieszkańców Gminy Wołów przeprowadzono badanie dotyczące używania substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych (6 klasy), gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Do głównych celów badania należało określenie skali i przyczyn korzystania z substancji psychoaktywnych oraz obecności zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży.

Do szczegółowych celów badania należało:

- 1) zobrazowanie stylu życia dzieci i młodzieży,
- 2) określenie relacji rodzice – dzieci,
- 3) zdiagnozowanie przyczyn sięgania dzieci i młodzieży po alkohol i środki odurzające,
- 4) określenie wieku i miejsca inicjacji alkoholowej, środków odurzających i papierosów,
- 5) zdiagnozowanie, czy w czasie przebywania z rodzicami dzieci/młodzież spożywają alkohol,
- 6) zdiagnozowanie stopnia dostępności środków odurzających, alkoholu, dopalaczy i papierosów,
- 7) określenie sposobów zakupu alkoholu przez dzieci i młodzież,
- 8) określenie miejsc spożywania alkoholu i narkotyków,
- 9) określenie źródła środków finansowych, przeznaczanych przez dzieci i młodzież na zakup alkoholu, narkotyków i tytoniu,
- 10) ocena częstotliwości spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, dopalaczy i palenia tytoniu,

Zatwierdzono pod
względem prawnym

- 11) określenie miejsca zakupu środków odurzających oraz dopalaczy,

ADWOKAT

Małgorzata Kołodziejczak

- 12) określenie miejsc, w których dzieci/młodzież spotykają się ze zjawiskiem przemocy,
- 13) zdiagnozowanie występowania zjawiska przemocy w rodzinie,
- 14) określenie sposobów reagowania na przemoc,
- 15) charakterystyka ofiary przemocy,
- 16) ustalenie rodzajów występującej przemocy,
- 17) ustalenie możliwości uzyskania pomocy w przypadku bycia świadkiem/ofiarą przemocy.

Badanie zostało zrealizowane za pomocą ankiety on-line, zwanej CAWI – jest to metoda ankiety audytoryjnej, szczególnie zalecana w przypadku dużych grup osób. W badaniu został zastosowany warstwowo-losowy dobór próby bez zwracania. Badanie zostało zrealizowane w następujących szkołach:

- 1) **Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie,**
- 2) **Szkoła Podstawowa nr 2 im. Orłąt Lwowskich,**
- 3) **Publiczne Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego,**
- 4) **Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika,**
- 5) **Zespół Szkół Zawodowych w Wołowie,**
- 6) **Zespół Szkół im. Tadeusza Kościuszki,**
- 7) **Zespół Szkół Publicznych w Wołowie,**
- 8) **Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Warzęgowie,**
- 9) **Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Mojęcicach,**
- 10) **Zespół Szkół Społecznych,**
- 11) **Zespół Szkół Publicznych w Lubiążu.**

Badanie pokazało zależność pomiędzy poziomem wykształcenia rodziców dziecka, a jego ścieżką edukacyjną. Ponownie potwierdził się także fakt, że wykształcenie matki jest czynnikiem mocniej determinującym ścieżkę edukacyjną dziecka, niż wykształcenie ojca. Wniosek taki nie stanowi odpowiedzi na pytania badawcze postawione w projekcie, jednak jest interesujący z punktu widzenia szerszej analizy sytuacji społecznej Gminy Wołów.

Zdecydowana większość uczniów określiła swoje stosunki z rodzicami jako bardzo dobre lub raczej dobre, choć w rozkładzie odpowiedzi analizowanym ze względu na typ szkoły do jakiej uczęszczali badani uczniowie widać wpływ buntu młodzieżowego.

Spośród analizowanych w badaniu używek, najpopularniejszą jest alkohol, z którym kontakt deklarowało 52% uczniów, następnie papierosy, które paliło 33% a najmniej

narkotyki, których próbowało 11% respondentów.
Zatwierdzono pod
względem prawnym

Moment inicjacji alkoholowej oraz tytoniowej następuje zazwyczaj w wieku 13-15 lat i ma miejsce w gronie rówieśniczym. Pierwszy kontakt z narkotykami następuje zazwyczaj później, w wieku powyżej 15 lat i również ma miejsce w gronie rówieśniczym.

Inicjacja alkoholowa najczęściej dotyczy piwa, wskazanego jako pierwszy spożywany alkohol przez 57% uczniów, wódki, wskazanej przez 19% oraz szampana wskazanego przez 14% uczniów.

Większość uczniów ma sporadyczny kontakt z alkoholem – tylko raz, dwa razy w życiu (40%) lub raz, dwa razy w miesiącu (29%). W przypadku papierosów także najliczniejsza grupa próbowała ich jedynie raz, dwa razy w życiu (38%), jednak na drugim miejscu znalazła się grupa paląca codziennie, stanowiąca 29% odsetek całości. Problem nałogowego palenia zdaje się w największym stopniu dotyczyć uczniów szkół technicznych i zawodowych.

W przypadku narkotyków sytuacja wygląda podobnie do alkoholu. Najliczniejsza grupa (48% spośród tych, którzy próbowali narkotyków), miało z nimi kontakt tylko raz, dwa razy w życiu lub rzadziej niż raz w miesiącu (25%).

Najpopularniejszym alkoholem wśród uczniów jest piwo – wskazywane przez 70% z nich, jako alkohol spożywany obecnie najczęściej.

Wśród najczęściej wymienianych powodów spożywania alkoholu przez młodzież znalazły się „chęć dobrej zabawy”, „chęć poprawienia sobie humoru” oraz „lubienie smaku alkoholu”.

W przypadku narkotyków uczniowie, którzy deklarowali, że ich próbowali, najczęściej sięgnęli po nie z ciekawości lub chęci dobrej zabawy.

Niepełnoletni uczniowie nie mają większych problemów z kupnem alkoholu czy papierosów.

Generalnie panującą wśród młodzieży opinią na temat papierosów jest przekonanie o ich szkodliwości (71% odpowiedziało, że nie pali bo papierosy są szkodliwe).

Większość uczniów (83%), którzy nie mieli do tej pory kontaktu z narkotykami deklarowało, że nie ma zamiaru ich próbować w przyszłości.

Najpopularniejszymi narkotykami wśród młodzieży jest marihuana oraz amfetamina.

Większość uczniów (64%) miałaby problem ze zdobyciem narkotyków na własną rękę, jednak 13% deklarowało, że mogłoby zdobyć takie informacje.

Zdecydowana większość uczniów (89%) miała kontakt z przemocą w domu.

Najczęściej była to przemoc fizyczna oraz psychiczna. Większość badanych doświadczyła przemocey raz lub dwa razy w życiu lub kilka razy w roku.

Zatwierdzone pod
względem prawnym

ADWOKAT

Marcin Kozłowiec

Z przemocą na terenie szkoły spotkało się 25% badanych. Najczęściej była to przemoc fizyczna (wskazywana przez 67%) oraz psychiczna (wskazywana przez 25%). Z przemocą fizyczną znacznie częściej spotykają się chłopcy, a z psychiczną dziewczęta.

Fakt doświadczania przemocy zazwyczaj nie jest przez uczniów nikomu zgłaszany. Większość (85%) uczniów czuje się bezpiecznie w swoim domu.

3. Analiza danych GKRPA – czynności podejmowane na przestrzeni lat 2004 – 2014.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba zgłoszeń do GKRPA	81	79	103	70	70	68	52	75	106	106	92
Liczba wniosków skierowanych do Sądu	10	1	19	13	22	30	28	23	16	36	30
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba skierowań do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu		11	18	27	34	40	37	26	24	35	29

Dział IV – Zasoby.

Centrum Profilaktyki Uzależnień przy placu Szkolnym 2 w Wołowie jest siedzibą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W lokalu tym funkcjonuje biuro Komisji, a także Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, jak i dla osób współuzależnionych oraz członków ich rodzin. W tym miejscu odbywają się posiedzenia GKRPA oraz spotkania grup osób uzależnionych. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni są wykwalifikowani specjaliści, którzy udzielają pomocy i poradnictwa zgłaszającym się do Centrum osobom.

Zatwierdzam pod
względnym
ADWOKAT
Marcin Kofotziejczak

Członkowie GKRPA są przeszkoleni w zakresie zadań i uprawnień komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Pracownicy różnych służb z naszego terenu, które zajmują się zawodowo pomaganiem innym (policjanci, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni) są przeszkoleni w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Wszyscy pedagodzy szkolni oraz znacząca część nauczycieli posiada uprawnienia do realizacji programów profilaktycznych. W szkołach realizowane są programy profilaktyczne. W obszarze realizacji zadań Gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochodzi do współpracy osób pracujących w Centrum Profilaktyki Uzależnień ze szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi mieszczącymi się na terenie naszej Gminy, jak i współdziałania z MOPS-em, Komendą Powiatową Policji, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Sądem, OSiR-em, WOK-iem, sołectwami, organizacjami pozarządowymi, parafiami.

DZIAŁ V – Źródła finansowania GPP i RPU

Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień są finansowane:

- 1) ze środków własnych gmin,
- 2) z dodatkowych środków pozyskanych przez gminy z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat uzyskiwanych za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych gminy mogą przeznaczać wyłącznie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. GPPiRPU finansowany jest ze środków pozyskanych przez Gminę Wołów z pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Dział VI – Działalność organizacyjna

1. W celu zapewnienia prawidłowego realizowania założeń Programu:
 - a) dokonuje się zakupu niezbędnego sprzętu, materiałów i pomocy dla działania CPU oraz finansuje powstawanie i funkcjonowanie bazy do prowadzenia profilaktycznych zajęć oświatowych, kulturalnych, sportowych i innych,

Zatwierdzono pod
względem prawnym

ADWOKAT
Marcin Kołodziejczak

- b) opłaca się koszty wynajmu, eksploatacji i utrzymania pomieszczeń CPU (w tym np. energia elektryczna, abonament i rozmowy telefoniczne, dostęp do internetu, ewentualne remonty itp.),
- c) finansuje się koszty zakupu materiałów biurowych oraz sprzętu biurowego dla potrzeb Punktu Konsultacyjnego w CPU,
- d) dla podniesienia kompetencji i kwalifikacji członków GKRPA oraz innych osób uczestniczących w realizacji GPPiRPU, pokrywa się koszty ich udziału w szkoleniach, seminariach i konferencjach, a także koszty dojazdu na nie.

Dział VII – Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie za:
 - a) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - b) wydawanie postanowień niezbędnych do uzyskania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - c) prace związane z inicjowaniem, opiniowaniem i monitorowaniem realizacji GPPiRPU,
 - d) kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Burmistrza,
 - e) udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Udział w pracach Komisji potwierdza się podpisem na liście obecności.
3. Za prace określone w punkcie 1, ustala się wynagrodzenie w wysokości 300 zł brutto miesięcznie.
4. W przypadku nieobecności na wszystkich posiedzeniach Komisji w danym miesiącu wysokość miesięcznego wynagrodzenia dla poszczególnych członków Komisji jest obliczana na podstawie algorytmu:

$$W = 300 (1 - Lnb/Lk),$$

gdzie: W – wysokość wynagrodzenia,

Lnb – liczba nieobecności na posiedzeniach Komisji w danym miesiącu,

Zatwierdzone pod
względem prawnym

5. Na wniosek Przewodniczącego GKRPA Burmistrz zatwierdza wynagrodzenie do wypłaty.

Dział VII – Zadania własne gminy wynikające z art. 41 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

§ 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami.

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Centrum Profilaktyki Uzależnień – zatrudnianie specjalistów oraz realizacja różnych form pomocy dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami, w tym umożliwienie dalszego funkcjonowania w CPU grup AA.
2. Podejmowanie działań zmierzających do zmotywowania osób pijących szkodliwie i ryzykownie do zmiany realizowanych wzorców picia.
3. Informowanie o możliwościach podjęcia leczenia oraz motywowanie do niego osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego, instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień, grupami samopomocowymi oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych, staży i superwizji dla osób podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, zagrożonych uzależnieniami, współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy w rodzinie.
6. Opłacenie kosztów wydawania opinii przez biegłych powołanych do orzekania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz kosztów opłat sądowych.
7. Zakup oraz dystrybucja materiałów edukacyjno - informacyjnych (książki, prasa, broszury, ulotki).

Zatwierdzono pod
względem prawnym

ADWOKAT

Marcin Kołodziejczak

§ 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie pomocy rodzinom, w których występują uzależnienia, a dotkniętym problemem przemocy; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie działań zmierzających do realizacji programów związanych z zapobieganiem rozwojowi zjawiska przemocy.
3. Współpraca z placówkami udzielającymi pomocy dzieciom oraz innym osobom doświadczającym przemocy.
4. Wspieranie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.
5. Informowanie o możliwościach podjęcia leczenia oraz motywowanie do niego osób współzależnionych, umożliwienie dalszego funkcjonowania w CPU grupy Al – Anon.
6. Wspieranie wdrażania procedury „Niebieska Karta” na terenie Gminy.

§ 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizacja na terenie szkół oraz innych placówek oświatowo - wychowawczych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie przedsięwzięć i programów profilaktycznych przygotowywanych i wdrażanych przez młodzież, adresowanych do rówieśników.
3. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży.
4. Zapewnienie właściwej bazy lokalowej, niezbędnej do funkcjonowania świetlic środowiskowych.

5. Prowadzenie świetlic środowiskowych opiekuńczo – wychowawczych i zatrudnianie w nich wychowawców.

Zatwierdzono pod
względem prawnym

6. Dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic środowiskowych.
7. Realizacja szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą używającą narkotyków i alkoholu lub wywodzących się z rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy, rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla pedagogów i psychologów.
8. Tworzenie warunków do powstawania alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizację różnorodnych profilaktycznych zajęć sportowych, kulturalno - oświatowych i innych.
9. Wspieranie rozwoju różnych form kultury fizycznej oraz innych, akceptowanych społecznie rodzajów działań odnoszących się do rozwoju i propagowania zdrowego, abstynenckiego stylu życia – realizacja programów psychoprofilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie sposobów gospodarowania czasem wolnym.
10. Realizacja programów pomocy dla młodzieży używającej napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.
11. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, będących integralną częścią programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
12. Kreowanie warunków przyczyniających się do zaspokajania potrzeb, których realizacja przyczyniałaby się do powstrzymanie się od przyjmowania narkotyków i spożywania alkoholu, m.in. poprzez prowadzenie różnorodnych programów sportowych oraz stymulowanie różnego typu lokalnych imprez sportowych i kulturalnych, inicjujących zdrową rywalizację oraz propagujących trzeźwy styl życia. Programy mogą być realizowane w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
13. Promocja lokalnych imprez bezalkoholowych, m.in. współorganizowanie koncertów dla młodzieży, festynów, dyskotek, zawodów sportowych jako propagowanie integracji rodzin oraz zabawy bez środków psychoaktywnych, przy wykorzystaniu instytucji gminnych takich jak np.: szkoły, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Wołowski Ośrodek Kultury i in.
14. Prowadzenie działalności informacyjno - edukacyjnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy uzależnień (zakup książek, prasy, broszur; informacje w gablotach różnych instytucji i in.).
15. Podejmowanie działań edukacyjnych z obszaru profilaktyki uzależnień, adresowanych do rodziców.

16. Prowadzenie stałego systemu informacji na temat podejmowanych działań i dostępnych form pomocy.

17. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

18. Organizowanie lokalnych kampanii profilaktyczno - edukacyjnych i współudział w kampaniach ogólnopolskich.

19. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem badania ich trzeźwości – w tym. m.in. zakup alkomatu i narkotestów w celu intensyfikacji działań.

§ 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji konkretnych przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
2. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji zadań ujętych w Programie.

§ 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Monitorowanie przestrzegania przepisów dot. zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych określonych w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Monitorowanie przestrzegania przepisów zawartych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dot. zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

**Zatwierdzono pod
względem prawnym**

ADWOKAT

Maciej Korodziejczak